

**Stanowisko
Zgromadzenia Ogólnego
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 1 marca 2019 r.**

w sprawie: **propozycji ujęcia w sprawozdawczości jst środków finansowych łożonych przez samorządy na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w związku z niewystarczającym poziomem dotacji celowej na te zadania**

W związku ze stałym niedoszacowaniem poziomu środków finansowych, które samorządy otrzymują na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami, zmuszone są one do ponoszenia kosztów związanych z realizacją w/w zadań z własnych dochodów. W wielu wypadkach poziom środków finansowych, które samorządy dokładają do realizacji tych zadań wpływa na obniżenie możliwości realizacji zadań własnych przez gminy i powiaty. Na fakt ten zwracała uwagę w ostatnich latach Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniach pokontrolnych, stwierdzając m.in., iż „*JST otrzymywały środki nieadekwatne do ponoszonych wydatków na zadania zlecone, dlatego dofinansowywały te zadania własnymi środkami, co ograniczało im możliwość finansowania zadań własnych*” i podkreślając jednocześnie niewłaściwość tej sytuacji, w tym niezgodność z ustawą o finansach publicznych. NIK podkreślił w swoim wystąpieniu, że rolą dotacji celowej jest pokrycie wszystkich wydatków, których poniesienie jest uzasadnione koniecznością realizacji zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego. Dochodzenie przez samorządy należnych środków z budżetu Państwa wiąże się z długotrwałym postępowaniem sądowym, co rodzi dodatkowe koszty zarówno po stronie jst, jak i budżetu Państwa, a jednocześnie trudna do wykazania jest wysokość łożonych przez jst środków, z uwagi na fakt, iż sprawozdania nie obejmują wszystkich wydatków ponoszonych na realizację zadań. W związku z powyższym Zgromadzenie Ogólne Śląskiego Związku Gmin i Powiatów przedstawia propozycję zmiany rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie sprawozdania budżetowego Rb-50 w celu prawidłowego (tj. pełnego) prezentowania danych o wysokości wydatków ponoszonych z budżetu jst na dofinansowanie zadań zleconych jst z zakresu administracji rządowej.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli przeprowadzona w latach 2015-2016 w zakresie *dotowanie zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami*, stwierdziła brak aktualnie możliwości prezentowania pełnych kwot wydatków związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W opublikowanej w listopadzie 2017 roku informacji o wynikach kontroli Nr ewid. 26/2017/P/16/009/KBF w pkt 2.2 synteza wyników kontroli zapisano:

„2.2. Jednostki samorządu terytorialnego sporządzały sprawozdanie Rb-50 o dotacjach / wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Forma i sposób sporządzania tego sprawozdania nie pozwalały na wykazywanie pełnych wydatków związanych z wykonywaniem zadań zleconych. W § 19 ust. 4 załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej wskazano bowiem, że j.s.t. mogą wykazywać w tym sprawozdaniu jedynie wydatki finansowane z dotacji przekazywanych z budżetu państwa, a w części uzupełniającej mogą wykazywać tylko takie wydatki, w przypadku których uprzedniość finansowania ze środków własnych wynika wprost z przepisów. Są to jednak sytuacje wyjątkowe, natomiast w wielu przypadkach j.s.t. nie mają możliwości wykazania kwoty wydatków na zadania zlecone, pokrytych z własnych środków. Również wzór sprawozdania Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych j.s.t. – nie pozwala ustalić łącznej kwoty wydatków poniesionych na realizację zadań zleconych. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę podjęcia działań w celu zwiększenia przejrzystości sprawozdawczości budżetowej związanej z finansowaniem zadań zleconych. Zdaniem NIK sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych powinny dostarczać informację o pełnych wydatkach ponoszonych przez j.s.t. na realizację zadań zleconych.” [str. 62-63].

W związku z powyższym konieczna jest zmiana dotychczasowych działań, polegających na wymuszaniu na jst ukrywania w sprawozdawczości finansowej środków wydawanych na zadania zlecone powyżej kwoty otrzymanej dotacji. Z uwagi na fakt, że do dnia dzisiejszego nie nastąpiła modyfikacja przepisów prawa w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-50 – sprawozdanie o dotacjach / wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, i w kolumnie 13 “Wykonanie” – jst wykazują wykonane wydatki w danym okresie sprawozdawczym do wysokości otrzymanych środków pochodzących z dotacji i faktycznie poniesionych na realizację tego zadania. Nie możemy w kolumnie tej wykazać wydatków poniesionych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconej jednostce, pochodzących ze środków własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Zatem, aby sprawozdanie Rb-50 o wydatkach dostarczało pełnej informacji o poniesionych wydatkach proponuje się rozbudowanie kolumny „13 Wykonanie”, np.:

13a – wykonanie, tj. wydatki wykonane do wysokości otrzymanych środków pochodzących z dotacji,

13b – wykonanie, tj. wydatki wykonane ze środków własnych jst.

Zmiana ta stworzyłaby możliwość pełnej analizy wydatków z tytułu realizacji przez jst zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także zmniejszy koszty dochodzenia przez jst na drodze sądowej ponoszonych środków własnych na realizację tych zadań.

Piotr Kuczera

Przewodniczący Obrad
Zgromadzenia Ogólnego